

Közös magyar-szerb államfői főhajtás lesz a vajdasági háborús vérengzések áldozatai előtt

Áder János köztársasági elnök megbeszélései Tomoslav Nikolić szerb államfővel

A magyar és a szerb köztársasági elnök megállapodott abban, hogy közösen fog fejet hajtani a jövő évben az 1944-45-ös titói megtorlások vajdasági áldozatai előtt. Áder János a két államfő keddi budapesti megbeszélésén felajánlotta Tomislav Nikolićnak, hogy ezt követően - akár már másnap - egy másik helyszínen méltó módon megemlékeznek az 1942-es újvidéki "hideg napok" áldozatairól is.

Áder János történelminek minősítette a megállapodást, tekintettel arra, hogy a két ország történelmében ez egy nyitott kérdés, amelyet le kell zárni. Úgy vélte: ha a két eseményre sor kerül, azzal régi vágya teljesül a Szerbiában élő szerbeknek és magyaroknak, lezárható lesz a történelemnek ez a fejezete, és a történészekre maradna annak a tisztázása, hogy mi történt azokban az időkben.

Az államfő hangsúlyozta: a közös főhajtással szeretné nyomatékosítani azt a gesztust, amelyet elődje, Sólyom László néhány évvel ezelőtt már megtett.

Az 1942-es újvidéki razziák során, az úgynevezett "hideg napok" idején horthysta csendőrök több mint háromezer szerbet és zsidót végeztek ki, és két évre rá a titói hatalom megtorlásai során egyes becslések szerint tízszer ennyi magyar halt meg a Délvidéken.

"Fejet hajtunk mindenki előtt, elítéljük a népünkől azokat, akik bűntényeket követtek el, a gyerekeink számára pedig megnyitjuk a lehetőséget, hogy új életet éljenek" - hangoztatta Tomislav Nikolić, hangsúlyozva, hogy a politikai vezetőknek a nyitott kérdéseket rendezniük kell, mert ezzel tartoznak saját népüknek.

Áder János szerint a szerb-magyar kétoldalú viszonyra az erősödő gazdasági és javuló kulturális kapcsolatok jellemzőek, illetve a "reménybeli" integrációs együttműködés. A két ország közötti árucere-forgalom mára elérte a válság előtti szintet, és vannak további lehetőségek a gazdasági kapcsolatok fejlődésében. A kulturális kapcsolatok élénkülését mi sem bizonyítja jobban - folytatta -, mint a rövidesen Belgrádban megnyíló magyar kulturális központ, a Magyar Ház.

Áder János közölte: Magyarország ezentúl is támogatni fogja, hogy Szerbia mihamarabb az

Európai Unió teljes jogú tagjává váljon, és kész megosztani integrációs tapasztalatait. Nikolić szerint Szerbiának erre szüksége van.

A szerb elnök hangsúlyozta, országa a májusi választások után úgy határozott, hogy nyitott lesz a "barátaikhoz", előveszi és megoldja "a szőnyeg alá söpört problémákat". Felhívta a figyelmét arra, hogy a Magyarországon élő szerbek és a Szerbiában élő magyarok "csodás kapcsolatot" jelentenek a két ország között.

"Kötelesek vagyunk, hogy a lehető legjobb életfeltételeket biztosítsuk számukra, bevonjuk őket demokratikus folyamatokba, és biztosítsuk számukra a kollektív emberi és kisebbségi jogokat" - hangoztatta Nikolić.

Ismételten leszögezte, hogy Szerbia sosem fogja elismerni Koszovó függetlenségét, viszont "nem róhatja fel a baráti országok vezetőinek, hogy úgy vezessék saját országukat, ahogyan szerintük a legjobb a népüknek".

Tomislav Nikolić közölte, hogy a budapesti megbeszélésen szó volt az úgynevezett "temerini fiúkról" is, akiket súlyos börtönbüntetésre ítélték egy szerb férfi kegyetlen bántalmazása miatt. Az elítéltek amnesztiával kapcsolatos újságírói kérdésre válaszolva annyit mondott, hogy hamarosan tájékoztatják a nyilvánosságot a részletekről.

Az MTI arról kérdezte Nikolićot, hogyan kellene szerinte rendezni a szerbiai alkotmánybíróság májusi, nagy visszhangot keltő döntése utáni kialakult ellentmondásos helyzetet. (A testület alkotmányellenesnek minősítette a Vajdaság autonóm tartomány hatásköreinek egy részét). "Ha valami nincs összhangban az alkotmánnyal, akkor azt módosítani kell, hogy összhangban legyen. A Vajdaság alkotmányos autonómiáját senki sem fogja veszélyeztetni" - szögezte le a szerb államfő. Hangsúlyozta, hogy Szerbiának új és modern alkotmánya van, amelyet népszavazáson biztosítottak támogatásukról a polgárok. (MTI)